

O Ś R O D E K   B A D A N I A   O P I N I I   P U B L I C Z N E J

Preferencje partyjne Polaków w pierwszej połowie marca `99

- Gdyby wybory parlamentarne miały odbywać się w pierwszy weekend marca, to na pewno wzięłyby w nich udział 42% potencjalnych wyborców. Dodatkowo 25% osób zadeklarowało, że „raczej” poszłyby głosować. Do urn nie zamierzaliby się wybrać: 12% osób - „raczej”, a 15% - „zdecydowanie”. Wśród pytaných 6% nie było pewnych czy udaliby się do głosowania czy też nie.
- Osoby, które zadeklarowały, że poszłyby głosować, najczęściej deklarowały, że poparłyby SLD (33%). Na drugim miejscu znalazłyby się AWS (20%). Do Sejmu weszłyby także UW (14%), PSL (11%) oraz ROP (5%). Mniej głosów uzyskałyby: „Samoobrona” (4%), UP, KPEiR, UPR (po 3%), ChD III RP (2%) oraz KPEiR RP (1%).
- Odsetek osób, które nie wiedziałyby kogo poprzeć, choć nie wykluczyły udziału w wyborach wyniósł - tak jak poprzednio - 13%.
- W porównaniu z poprzednim pomiarem z drugiej połowy lutego, najwięcej zyskały SLD i UW (po cztery punkty procentowe). Najwięcej natomiast straciła AWS (szesc punktów procentowych).

Warszawa, marzec 1999 r.

Cytowanie, publiczne odtwarzanie, kopiowanie oraz wykorzystywanie w innej formie danych, informacji i opracowan zawartych w tej publikacji jest dozwolone pod warunkiem podania zródla.

* * *

W pierwszej polowie marca OBOP przeprowadzil kolejny sondaz, w którym zapytano Polaków, na jakie ugrupowania by zaglosowali, gdyby w najblizsza niedziele mialy odbyc sie wybory Sejmu¹. Opinie potencjalnych wyborców zostaly zebrane juz po przeprowadzeniu pierwszych zmian w radzie - m.in. odwołaniu rzecznika rządu Jaroslawa Sellina i szefa Kancelarii Premiera Wieslawa Walendziaka oraz po powołaniu na to miejsce Jerzego Widzyka. W czasie gdy realizowalismy badanie, do opinii publicznej dotarly juz informacje o sprawach Andrzeja Anusza oraz Jacka Janiszewskiego. W pierwszy weekend marca odbywalo sie również wyjazdowe spotkanie klubu AWS w Mierkach. W tym tez czasie mialy miejsce protesty srodowiska nauczycielskiego - okupacja budynku ministerstwa oswiaty przez zwiazkowców ZNP. Wsród przekazywanych informacji znalazla sie również zapowiedz Andrzeja Leppera organizowania kolejnych blokad.

* * *

Zdecydowana gotowosc wziecia udzialu w wyborach parlamentarnych, gdyby mialy sie one odbywac w pierwszy weekend marca, wyrazilo 42% Polaków. Zainteresowanie ewentualnym glosowaniem jest wiec nieco wieksze (o piec punktów procentowych) niz pod koniec lutego. Jedna czwarta osób z wahaniem odpowiedziala, ze raczej by udala sie do urn. Nie zamierzaloby tego czynic ponad jedna czwarta osób: 12% - raczej, a 15% - zdecydowanie. Co szesnasta osoba nie byla pewna czy poszlaby glosowac, czy tez nie.

GDYBY W NAJBLIŻSZA NIEDZIELE ODBYŁY SIĘ WYBORY DO SEJMU, TO CZY WZIALBY(ELABY) PAN(I) W NICH UDZIAŁ?	
zdecydowanie tak	42%
raczej tak	25%
raczej nie	12%
zdecydowanie nie	15%
trudno powiedziec	6%

¹ Sondaz Osrodka Badania Opinii Publicznej z 6-8 marca 1999 r., przeprowadzony na reprezentatywnej 1011-osobowej ogólnopolskiej próbie Polaków od 18 roku zycia. Maksymalny blad dla takiej wielkoscí próby wynosi +/-3%, przy wiarygodnosci oszacowania równej 95%.

Preferencje parlamentarne

W pierwszej polowie marca zdecydowanym zwyciezca wyborów parlamentarnych bylby Sojusz Lewicy Demokratycznej, na który zdecydowaloby sie glosowac 33% wyborców i które to ugrupowanie wyraznie zdystansowalo teraz Akacje Wyborcza Solidarnosc. AWS uzyskaloby 20% poparcia. Miedzy druga polowa lutego a pierwsza polowa marca poparcie dla SLD wzroslo o cztery punkty procentowe, a dla AWS spadlo - o szesc. Różnica miedzy oboma ugrupowaniami wynosi trzynascie punktów procentowych.

PREFERENCJE WYBORCZE POLAKÓW ²													(Dane w proc.)	
	III.'98	IV.'98	V.'98	VI.'98	IX.'98	X.'98	XI.'98	XII.'98	I.'99	I-2.'99	II.'99	II-2.'99	III.'99	
Sojusz Lewicy Demokratycznej (L. Miller)	28	28	24	24	31	28	30	28	28	29	27	29	33	
Akcja Wyborcza „Solidarnosc” (M. Krzaklewski)	28	27	30	30	27	31	34	31	29	30	25	26	20	
Unia Wolnosci (L. Balcerowicz)	15	12	13	13	14	11	12	13	14	15	14	10	14	
Polskie Stronnictwo Ludowe (J. Kalinowski)	7	9	7	8	7	9	9	10	11	12	9	12	11	
Ruch Odbudowy Polski (J. Olszewski)	4	5	6	6	5	4	3	4	3	3	6	3	5	
„Samoobrona” (A. Lepper)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	4	4	
Unia Pracy (M. Pol)	5	8	6	7	5	4	3	5	5	3	4	5	3	
*** Krajowa Partia Emerytów i Rencistów (T. Maminski)	4	5	6	3	5	6	4	3	4	3	3	3	3	
* Unia Polityki Realnej (J. Korwin-Mikke)	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	2	3	
Chrzescijanska Demokracja III Rzeczypospolitej (L. Walesa)	3	2	3	4	1	2	2	2	1	1	2	3	2	
Krajowe Porozumienie Emerytów i Rencistów Rzeczypospolitej (E. Postulka)	1	1	1	3	2	2	1	1	2	1	1	1	1	
Konfederacja Polski Niepodleglej - Obóz Patriotyczny (A. Slomka)	-	-	-	-	1	1	1	0	1	1	1	1	0	
** Blok dla Polski (A. Gasienica-Makowski)	1	1	0	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0	
pozostale partie	3	1	2	0	1	0	0	1	0	1	1	1	1	

* - do kwietnia `98 pytano o Unie Prawicy Rzeczypospolitej, do pierwszego pomiaru w lutym `99 podawano nazwisko S. Michalkiewicza

** - do czerwca `98 pytano o Narodowo Chrzescijansko Demokratyczny Blok dla Polski i podawano nazwisko S. Kowolika

*** - do czerwca `98 podawano nazwisko Z. Ruminskiego

² Na kartach umieszczono partie w kolejnosci alfabetycznej; w nawiasach podano nazwiska liderów. Prezentowane w tabeli wyniki preferencji odnosza sie do wszystkich uprawnionych do glosowania osób, które zadeklarowaly

Na trzeciej pozycji ulokowalaby sie Unia Wolnosci, która zdecydowaloby sie poprzec 14% potencjalnych wyborców. Wynik ten jest o cztery punkty procentowe lepszy niz dwa tygodnie wczesniej, jednak ksztaltuje sie na tym samym poziomie, jaki odnotowalismy w czterech wczesniejszych pomiarach. O trzy punkty procentowe nizszy rezultat niz UW otrzymaloby Polskie Stronnictwo Ludowe (11%). Szanse na miejsca w lawach poselskich mieliby takze przedstawiciele Ruchu Odbudowy Polski (5%), który w porównaniu z poprzednim pomiarem nieco poprawil swoje notowania (o dwa punkty proc.).

Tak jak w poprzednim badaniu, na wejście do Sejmu nie mogłaby liczyć „Samoobrona” (4%). Po 3% głosów uzyskalyby: Unia Pracy (poprzednio 5%), Krajowa Partia Emerytów i Rencistów (poprzednio 3%) oraz Unia Polityki Realnej (poprzednio 2%). Opisując notowania UPR warto przypomnieć, że od poprzedniego badania, obok nazwy partii zaczęliśmy umieszczać nazwisko J. Korwina-Mikke, zamiast S. Michalkiewicza. Wśród pozostałych ugrupowań uwzględnionych na naszej liście, znalazły się: Chrześcijańska Demokracja III Rzeczypospolitej (2%) Krajowe Porozumienie Emerytów i Rencistów RP (po1%). Poniżej 1% wskazani otrzymali Konfederacja Polski Niepodległej - Obóz Patriotyczny oraz Blok dla Polski.

* * *

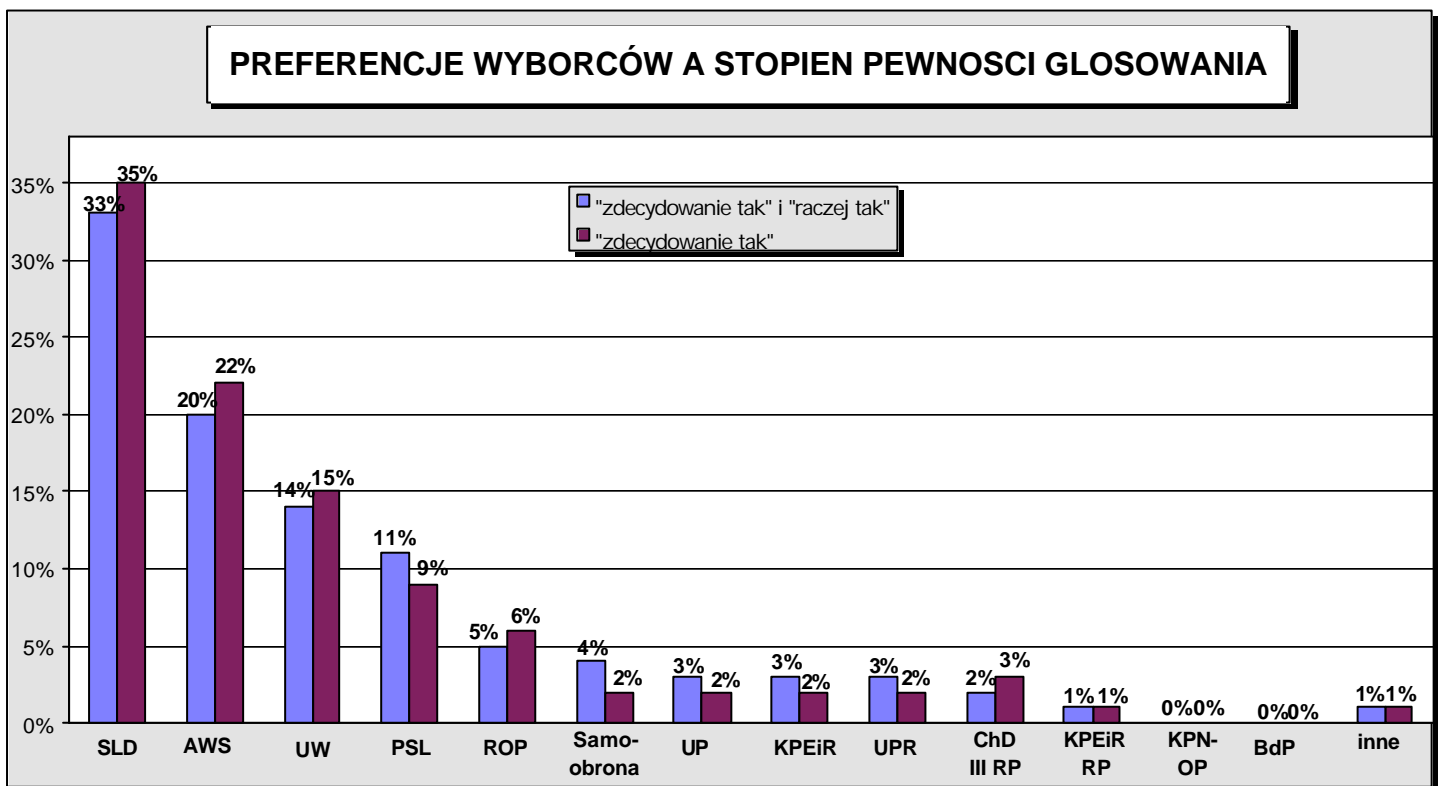
Wśród osób, które wyraziły gotowość wzięcia udziału w wyborach („zdecydowanie” lub „raczej”) 13% nie wiedzialoby jakie ugrupowanie poprzec. W porównaniu z wynikami z lutego, odsetek niezdecydowanych nie uległ zmianie.

	III. '98	IV. '98	V. '98	VI. '98	IX. '98	X. '98	XI. '98	XII. '98	I. '99	I-2. '99	II. '99	II-2. '99	III. '99
wahający się kogo poprzec	14%	9%	10%	9%	13%	16%	10%	11%	14%	17%	13%	13%	13%

(„zdecydowanie” lub „raczej”) gotowość wzięcia udziału w wyborach i jednocześnie miały określone preferencje. Informacje o niezdecydowanych zawiera odrębna tabela.

Wybory „zdecydowanych”

W marcu, analizując stopien poparcia dla poszczególnych ugrupowan w zaleznosci od stopnia zdecydowania uczestnictwa w wyborach, mozna zauwazyc, ze nizsza frekwencja sprzyjalaby trzem najpopularniejszym ugrupowaniom: SLD, AWS i UW. Skorzystalby na niej również ROP. Gorzej natomiast wypadloby PSL. Mniej zdecydowany elektorat maja takze Samoobrona, UP, KPEiR oraz UPR.

GDYBY W NAJBLIŻSZĄ NIEDZIELĘ ODBYŁY SIĘ WYBORY DO SEJMU, TO CZY
WZIAŁ(ĘŁA)BY PAN(I) W NICH UDZIAŁ?

	DANE W PROC.					LICZBA OSÓB
	zdecydowa- nie tak	raczej tak	raczej nie	zdecydowa- nie nie	nie wiem	
OGÓŁEM.....	42	25	12	15	6	1011
PLEĆ						
mężczyźni.....	46	26	9	14	5	478
kobiety.....	37	25	14	17	7	533
WIEK						
do 24 lat.....	35	33	14	11	7	132
25-34 lata.....	32	30	15	15	8	215
35-44 lata.....	38	22	14	17	8	194
45-54 lata.....	48	25	7	17	3	201
55-64 lata.....	49	23	8	14	5	110
65 i więcej lat.....	50	18	10	17	6	159
WYKSZTAŁCENIE						
podstawowe.....	30	27	12	23	7	263
zasadnicze zawodowe.....	35	29	14	16	7	290
średnie i pomaturalne.....	48	24	10	12	5	343
wyższe z niepełnym.....	61	16	11	5	7	114
MIEJSCE ZAMIESZKANIA						
wieś.....	32	33	9	18	7	372
miasta do 20 tys.....	45	22	13	15	5	125
miasta 20-100 tys.....	48	18	16	12	6	199
miasta 100-500 tys.....	46	25	10	12	6	193
miasta pow. 500 tys.....	48	17	13	16	6	123
SYTUACJA SPOŁECZNO-ZAWODOWA						
kierownicy i specjaliści.....	68	15	6	4	7	65
prywatni przedsiębiorcy.....	36	27	15	13	8	55
rolnicy.....	43	27	12	16	2	48
robotnicy.....	31	29	19	14	6	189
pracownicy fizyczno-umysłowi.....	45	26	9	14	5	131
gospodynie domowe.....	32	39	16	6	8	34
emeryci.....	50	18	9	15	7	186
renciści.....	43	23	7	24	3	122
uczniowie i studenci.....	41	31	11	5	12	71
bezrobotni.....	25	27	13	30	6	102
RELIGIJNOŚĆ						
wierzący i regularnie praktykujący... wierzący i nieregularnie praktykujący wierzący lecz niepraktykujący..... niewierzący.....	43 34 45 54	27 26 14 21	10 15 14 6	14 15 22 15	6 9 5 4	596 276 118 19
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ						
dobra.....	54	24	8	9	4	118
średnia.....	45	24	11	14	6	570
zła.....	29	27	15	20	8	323
OCENA BIEGU SPRAW W KRAJU						
dobry kierunek.....	55	29	8	6	3	319
zły kierunek.....	35	24	14	20	8	598
trudno powiedzieć.....	33	21	14	21	11	93
ZAINTERESOWNIE POLITYKĄ						
w ogóle się nie interesują..... raczej się nie interesują..... raczej się interesują..... bardzo zainteresowani.....	21 35 55 75	24 30 23 14	21 13 7 4	25 16 12 2	9 7 4 6	191 409 358 51
POGLĄDY POLITYCZNE						
lewicowe.....	61	20	9	7	2	157
centrolewicowe.....	44	32	10	11	3	156
centroprawicowe.....	48	26	10	12	4	123
prawicowe.....	53	24	10	10	4	196
trudno powiedzieć.....	24	25	15	25	11	379

Dane OBOP; Sondaż z 6-8 marca 1999 r.

KANDYDATÓW KTÓREJ PARTII LUB UGRUPOWANIA POPARŁ(A)BY PAN(I) W TAKICH WYBORACH?

1. AKCJA WYBORCZA SOLIDARNOŚĆ (M. Krzaklewski); 2. BLOK DLA POLSKI (A. Gąsienica-Makowski); 3. CHRZEŚCIJAŃSKA DEMOKRACJA III RZECZYPOSPOLITEJ (L. Wałęsa); 4. KONFEDERACJA POLSKI NIEPODLEGLEJ-OBÓZ PATRIOTYCZNY (A. Słomka); 5. KRAJOWA PARTIA EMERYTÓW I RENCISTÓW (T. Mamiński); 6. KRAJOWE POROZUMIENIE EMERYTÓW I RENCISTÓW RZECZYPOSPOLITEJ (E. Postułka); 7. POLSKIE STRONNICTWO LUDOWE (J. Kalinowski); 8. RUCH ODBUDOWY POLSKI (J. Olszewski); 9. SAMOOBRONA (A. Lepper); 10. SOJUSZ LEWICY DEMOKRATYCZNEJ (L. Miller); 11. UNIA POLITYKI REALNEJ (J. Korwin-Mikke); 12. UNIA PRACY (M. Poł); 13. UNIA WOLNOŚCI (L. Bałcerowicz); 14. inne

	DANE W PROC.														L. OS
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	
OGÓLEM.....	20	0	2	0	3	1	11	5	4	33	3	3	14	1	571
PŁEĆ															
mężczyźni.....	19	0	1	0	2	1	12	7	5	33	3	4	13	1	307
kobiety.....	21	0	4	0	4	1	9	3	2	33	3	3	15	1	264
WIEK															
do 24 lat.....	14	0	6	0	3	0	8	5	0	36	6	6	17	0	77
25-34 lata.....	21	0	1	0	0	0	9	2	9	30	5	1	20	1	99
35-44 lata.....	17	0	4	0	1	0	15	9	4	25	3	3	19	0	102
45-54 lata.....	16	1	2	1	2	1	7	6	3	38	2	5	14	1	126
55-64 lata.....	28	0	2	0	3	2	15	5	2	32	1	2	4	1	73
65 i więcej lat.....	25	0	1	1	9	0	10	2	2	38	0	2	8	1	95
WYKSZTAŁCENIE															
podstawowe.....	19	0	5	1	8	1	17	5	7	31	1	4	3	0	129
zasadnicze zawodowe.....	23	0	3	0	0	1	16	6	6	31	2	5	7	1	148
średnie i pomaturalne.....	18	0	2	0	3	0	6	6	2	41	4	3	15	1	215
wyższe z niepełnym.....	22	1	1	0	0	0	2	1	0	22	5	2	44	1	78
MIEJSCE ZAMIESZKANIA															
wieś.....	18	0	3	0	5	0	24	4	10	25	3	3	4	0	192
miasta do 20 tys.....	15	0	4	0	3	0	4	4	1	44	3	5	14	1	71
miasta 20-100 tys.....	22	0	2	0	1	0	4	7	0	43	4	4	13	0	116
miasta 100-500 tys.....	23	1	2	1	1	3	4	7	0	36	1	4	18	1	119
miasta pow. 500 tys.....	19	0	2	0	1	0	3	4	0	25	5	2	34	3	73
SYTUACJA SPOŁECZNO-ZAWODOWA															
kierownicy i specjaliści.....	21	1	2	0	0	0	9	4	0	15	3	0	45	0	49
prywatni przedsiębiorcy.....	17	0	0	0	0	2	11	0	4	37	3	6	19	0	33
rolnicy.....	10	0	0	0	3	0	28	9	26	19	4	0	0	3	30
robotnicy.....	22	0	2	0	0	2	12	5	1	38	6	4	9	0	93
pracownicy fizyczno-umysłowi.....	17	0	2	0	0	0	5	3	1	51	3	3	13	2	73
gospodynie domowe.....	39	0	6	0	3	0	9	5	5	16	0	5	12	0	18
emeryci.....	26	0	1	1	8	1	11	4	1	35	1	2	9	3	112
renciści.....	20	0	5	1	5	0	9	11	5	33	0	3	7	0	74
uczniowie i studenci.....	12	0	3	0	5	0	4	9	0	26	5	5	30	0	43
bezrobotni.....	15	0	6	0	0	0	15	3	12	31	2	10	6	0	41
RELIGIJNOŚĆ															
wierzący i regular. praktykujący.....	26	0	4	0	5	0	12	5	4	25	2	4	11	1	348
wierzący i niereg. praktykujący.....	9	0	0	1	0	1	12	7	2	37	6	3	22	0	141
wierzący lecz niepraktykujący.....	14	0	0	0	0	0	2	4	3	60	0	4	13	0	66
niewierzący.....	0	0	11	0	0	6	7	0	0	50	7	0	19	0	14
SAMOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ															
dobra.....	17	0	1	0	0	2	5	4	3	28	5	3	30	1	86
średnia.....	22	0	3	0	4	0	9	4	2	34	3	4	14	0	338
zła.....	16	0	3	0	3	0	17	9	7	34	1	3	5	2	147
OCENA BIEGU SPRAW W KRAJU															
dobry kierunek.....	29	0	2	0	2	0	5	6	1	20	3	5	25	1	237
zły kierunek.....	12	0	2	0	4	1	15	5	6	44	1	2	6	1	290
trudno powiedzieć.....	22	2	4	0	3	2	9	0	5	32	10	2	10	0	44
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ															
w ogóle się nie interesują.....	28	1	8	0	4	1	15	1	3	28	0	2	8	0	56
raczej się nie interesują.....	17	0	4	1	4	0	13	6	4	34	1	4	12	1	222
raczej się interesują.....	19	0	1	0	2	1	8	5	4	33	6	3	17	1	251
bardzo zainteresowani.....	28	0	0	0	1	0	7	7	0	37	0	4	12	3	42
POGLĄDY POLITYCZNE															
lewicowe.....	3	0	3	1	1	1	11	2	2	73	3	1	1	1	124
centrolewicowe.....	5	0	0	0	2	2	8	5	3	51	3	5	16	0	109
centroprawicowe.....	25	0	2	0	0	0	9	11	0	11	6	5	30	0	86
prawicowe.....	50	1	3	1	4	1	6	7	1	6	3	3	12	3	130
trudno powiedzieć.....	13	0	5	0	6	0	18	3	11	22	1	4	17	0	122